

Predmet: *Lovas* (opt. Milan Devčić i dr.)

**Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine
Broj predmeta: K. Po2 1/2014**

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 18.03.2019.

Završna reč branioca optuženog Saše Stojanovića

U završnoj reči, branilac optuženog Saše Stojanovića, advokat Slobodan Živković, istakao je da nema dokaza da je njegov branjenik izvršio krivično delo za koje se tereti, te da on u ovom postupku predstavlja „kolateralnu štetu“. Zadatak pretresa terena je očigledno organizovala vojska, a optuženi se samo pridružio koloni, dobrovoljno, sa namerom da pomogne vojnicima ukoliko to zatreba. Nije dobio nikakav zadatak. Mislio je da civili idu u polje kako bi obavljali poljoprivredne radove, jer su to i ranije činili. O minskom polju nije imao nikakvih saznanja. Nikome nije ništa naređivao. Nigde ne stoji da je bilo ko dobio naređenje da razminira teren. Njemu se optužnicom stavlja na teret da je komandovao razminiranjem, a na HRT je bila prikazana emisija u kojoj je, povodom događaja na minskom polju, govorio meštаниn Lovasa da je došao kamion i u njemu vojnici koji su bili u maskirnim uniformama i sa kapuljačama, koji su komandovali i vodili kolonu. Svedok Ivan Mujić svedoči da su vojnici koji su ih povelili na minsko polje bili u šarenim kombinezonima. Svedok Toma naveo je da je kolonom komandovao neki vojnici sa crvenom beretkom, neki Dušan. Nakon eksplozije vojska je razminirala to mesto, jer i svedoci govore da je neki vojnici davao uputstva kako se vade mine, a radi se o vojniku koji je naišao sa oficijom neposredno nakon eksplozije. Optuženi je samo bio u koloni, ali to ne može predstavljati radnju izvršenja krivičnog dela, pa stoga predlaže sudu da ga oslobodi od krivične odgovornosti.

Završna reč branioca optuženog Zorana Kosijera

U završnoj reči, branilac optuženog Zorana Kosijera, advokat Jasmina Andrejević, ostala je pri ranije iznetoj završnoj reči. Ukazala je kako je postupajuće sudsko veće anuliralo pravo optuženog da ga brani njegov izabrani branilac advokat Zdravko Krstić, već je umesto toga ona postavljena kao branilac po službenoj dužnosti. Oспорila je pravnu kvalifikaciju krivičnog dela za koje se optuženi tereti navodeći da iz optužnice nije vidljivo koje je to radnje preduzeo optuženi, ni kakav je njegov psihički odnos prema krivičnom delu. Umesto toga, optužnica sadrži mnogo paušalnih navoda. Tokom postupka nije dokazano da li je optuženom uopšte bilo poznato da li je polje na koje su vođeni ljudi bilo minirano. tkođe nije dokazano ni da li je optuženi na njih otvarao vatru. Takođe nije tokom postupka dokazano ni da je postupao kao saizvršilac. Kao jedinu nespornu, ocenila je činjenicu da se optuženi Kosijer kretao u pratnji kolone iz pravca Lovasa prema proizvodnom pogonu Borovo. smatra da nije dokazano da je njen branjenik počinio krivično delo za koje se tereti, pa je predložila da ga sud oslobodi od optužbe.

Završna reč optuženog Milana Devčića

Optuženi Milan Devčić naveo je da u celosti prihvata završnu reč svog branioca. Smatra da TRZ već godinama „ponavlja mantru“ o vojno-civilnoj lasti u Lovasu. Ističe da u Lovasu nije postojala nikakva vlast pored JNA, odnosno 2. proleterske gardijske mehanizovane brigade (2. pgmbr) Smatra da TRZ ima čvršće i brojnije dokaze protiv svih svedoka nego u odnosu na njega. Tokom postupka svedočili su Dušan Lončar, Kamber i drugi pripadnici 2. pgmbr, ali da nije poznato šta su oni uradili da bilo šta što se dešavalo u Lovasu spreče. Niko ga od pripadnika JNA niti dobrovoljačkog odreda „Dušan silni“ u kritičnom periodu ne prepoznaje kao nosioca vojne vlasti, odnosno komandira stanice milicije Lovas, jer on to nije ni bio. Čitav postupak koji se vodi smatra montiranim. Žao mu je svih stradalih, ali sitiče da niko nije stradao zbog njega. Zgranut je kaznom koju je u onosu na njega predložio tužilac, te činjencom da je ključni svedok optužbe u ranijem periodu bio jedan od optuženih kojeg su krvavog viđali po selu.

Završna reč optuženog Željka Krnjajića

U završnoj reči optuženi Željko Krnjajić naveo je da su meštani sela Lovasa hrvatske nacionalnosti bili pripadnici paravojsnih formacija. Upravo iz tog razloga je i JNA minirala okolinu sela, svakako ne iz razloga da bi se štitila od mirnih meštana, kako ih predstavlja TRZ. Sva nastradala lica su stradala jer im je neko bio u hrvatskim oružanim formacijama. Smatra da je Lovas drugi Račak gde su stradali vojnici a ne civili. smatra da je žrtva nekolicine ljudi iz sela ali i JNA koja je sakrila svoju dokumentaciju. takođe smatra i da je predmet neskrivene mržnje FHP-a, koji je spremao svedoke. Da nije ranjen 11. oktobra 1991. godine, verovatno bi bio optužen za sva dešavanja u Lovasu. Sve dok nije došla nova vlast i novi tužilac za ratne zločine nije ni postojala mogućnost da se ovaj predemt pravično reši. Optužnicu smatra lažnom i ističe da je do 1996. godine bio u uniformi milicije Krajine. Na zadatke ga je slala njegova država, bio je na raznim mestima, ali nigde nije počinio nikakav zločin. Odgovara u ovom postupku za ono što nije učinio. Objašnjava da ga je u Lovas poslao Dušan Lončar, komandant 2. pgmbr. Njegov zadatak je bio da samo odvede jednu grupu na početni položaj, obzirom da je bio iz Lovasa i dobro poznao teren. Negira da je bio komandir stanice milicije Tovarnik i da je imao bilo kakvu komandnu funkciju. Dokumentacija koju je predao sudu govori u prilog tih navoda. Svedočilo je 14 ofocora JNA i niko ga nije označio kao komandanta napada na Lovas. Takođe nema ni jednog svedoka koji je potvrdio navode optužnice da je tokom napada na Lovas izdavao naređenja bilo kome. Bio je samo dobrovoljac što mu je i država Srbija priznala pa je sada ratni vojni invalid i prima invalidninu. Ističe da je prilikom svedočenja Slavko Stupar izjavio da je on vodio napad na Lovas, ali da je i pored toga ostao sqamo svedok jer ima rodbinu na visokim pozicijama u vojsci i policiji. Smatra da TRZ izbegava da optuži prave krivce, izdavaoce naređenja. Tužilaštvo se bavi njim kako se ne bi bavilo artiljerijskim napadom na Lovas. Takođe, TRZ radi po podacima FHP-a, koji svoja saznanja zasniva na intervjuu i podacima koji su tom prilikom dobijeni od Ljubana Devetaka, koji je dao lažnu izjavu. U trenutku napada na Lovas u selu je bilo 115 branitelja,, pa je stoga pogrešna i pravna kvalifikacija, jer se ne radi o krivičnom delu ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Svedoci, meštani Lovasa koji to negiraju ne govore ostinu, a onaj ko veruje u hrvatsku istinu, preko Jasenovca, Lovasa i Oluje gori je od njih.

Nastavak iznošenja završnih reči zakazan je za 23. april 2019. godine.